

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

QZ ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM ÉVI JELENTÉSE. Az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum, mint minden évben, az idén is jelentésben számol be mult évi működéséről. A jelentésből kitűnik, hogy a Múzeum a lefolyt esztendőben is örvedetesen fejlődött. Gyűjteményei ajándékozás és vétel útján összesen 226 darabbal szaporodtak, vagyis a gyarapodás 23 darabbal nagyobb, mint 1902-ben. Az ajándékozók közül kiemelendők: a Magyar Nemzeti Múzeum, *Kacsvinszky Lajos*, özvegy gróf *Pejacsevich Márkné*, özvegy *Milkovics Zsigmondné*, szül. *Zámory Mária*, gróf *Keglevich István*, *Mocsáry Béláné Fáy Mária*, *Lipsey József*, *Pálffy Adolfné* és *Varju Elemér*, a kik értékes műtárgyakkal gyarapították a gyűjteményeket.

A lefolyt esztendőben érdekes külön kiállítást rendezett a Múzeum régi és modern könyvgyűjtő-jelvényekből (exlibris). A művészetnek ez az ága Magyarországon mondhatni alig volt ismeretes, de a Múzeumnak, kiállításával, sikerült felhívni rá a művészek és könyvgyűjtők figyelmét. A kiállítás óta már is egész sereg könyvgyűjtő látta el magát exlibris-sel és egy-egy példányt a Múzeum gyűjteményének is juttatott könyvgyűjtő-jelvényéből. Az Iparművészeti Múzeum a szokott módon közreműködött a Magyar Iparművészeti Társulatnak a Múzeum palotájában rendezett nagy tavaszi bútor-kiállításán s karácsonyi tárlatán is. Mindkét kiállítás nagy sikert aratott és meggyőzően hirdette, hogy immár van versenyképes magyar művészi ipar.

Az iskolai történelmi faliképek pályázata is az Iparművészeti Múzeumban dőlt el és a pályatervekből külön kiállítást is rendezett a Múzeum. Ezenkívül is még több pályázat sorsa dőlt el a Múzeumban, mert úgy a közhivatalok, mint az egyesületek és magánosok is, szívesen keresik fel a Múzeumot tanácsért.

A téli időszakban 16 népies előadás volt a Múzeumban az ipari munkások részére, a kik nagy előszeretettel keresik fel ezeket. Összesen 5894 munkás hallgatta az előadásokat.

Az elmúlt évben 177,492 látogatója volt a Múzeumnak. Megnyitása óta tehát 1.183,856 látogató fordult meg az Iparművészeti Múzeumban.

Az intézet könyvtárát a társadalom

legkülönbözőbb elemei vették igénybe. Összesen 23,696 látogatója volt a könyvtárnak, tehát 3242-vel több, mint 1902-ben. Állandó látogatásra jogosító igazolványt 1138-an váltottak, vagyis 290-nel többen, mint az előző évben. Ajándékozás és vétel útján 238 kötet könyvvel és 3170 műlappal gyarapodott a könyvtár, melynek állománya az 1903. év végén 8007 kötet könyv és 65,501 műlap. A könyvtár gyarapítói közül kiemelendők: a francia kereskedelemügyi miniszterium, *Egger Henrik* (Bécs) és *Heinlein János*.

Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum fentvázolt tevékenységéből kitűnik, hogy a Múzeum az elmúlt évben is eredményesen működött. Bár szerény anyagi eszközei sokszor késleltetik, de biztos léptekkel halad kitűzött célja felé, nem elégedve meg egyszerűen azzal, hogy gyűjteményeit gyarapítja és azt a közönségnek bemutatja. Hasznosan működve a tudománynak, nem feledkezik meg a praktikus szükségletekről sem. Közönségünk lassankint kezdi belátni, hogy idehaza ép úgy, de azért mégis olcsóbban szerezheti be szükségleteit, mint a külföldön. H. Ö.

ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁSOK AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN. Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum, mint minden esztendőben, az idén is rendez ismeretterjesztő előadásokat a művelt közönség részére. Az első előadás január 22-én, pénteken délután 5 órakor volt a Múzeum első emeleti nagytermében és március 4-ig minden pénteken tartanak előadást a Múzeumban. Az előadások sorrendje a következő: január 22-én és 29-én *Csányi Károly*, az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum h. óre tart előadást a *gyulafehérvári székesegyházról*. Február 5-én és 12-én *Czakó Elemér* múzeumi könyvtáros *Colosvári Márton és György XIV. századbeli magyar szobrászművészekről*. Február 19-én *Kriesch Aladár* értekezik a *modern művészet apocalysiséről*. Február 26-án *Nádlér Róbert* tart előadást a *gyermek művészi neveléséről* és végül március 4-én *Kriesch Aladár* előadása: *kalotaszegi művészete*, befejezi az ismeretterjesztő előadások idején sorozatát. Az előadások teljesen ingyenesek és belépőjegygyel a Múzeum igazgatósága szívesen szolgál bárkinek.

ÁJÁNDÉK AZ IPARMŰVÉSZETI MŰZEUMNAK. Kaczvinszky Lajos, az ismert műbarát, aki múlt esztendőben is becses műtárgyakat ajándékozott az Iparművészeti Múzeumnak, minap ismét tanujelét adta áldozatkészségének. Több érdekes, régi és hézagpótló műdarabot vásárolt meg a múzeum részére. Ezek között van: egy rendkívül finoman kidolgozott, rokkokó díszű erdélyi serleg, amely 1745-ből származik és érdekes példája annak, hogy a rokkokó ízlés miképpen érvényesült Erdélyben; egy a XVII-ik századból származó, vörösrézből vert magyaros díszű tál és egy hozzávaló kancsó; egy ízléses XVIII-ik századbéli, két faragott címerrel díszített, aranyozott fehér szekrényke és ugyancsak egy a XVIII-ik századból való faragott angyalka, végül egy igen érdekes, zománcos díszű, úrvölgyi rézszelence. A becses műtárgyakat már a legközelebb kiállítják a múzeum gyűjteményében.

IRÁLYI VÁSÁRLÁSOK A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁSÁN. Mint ezredéves kiállításunk óta minden évben, Ő Felsége a király a legutóbbi karácsonyi kiállítás alkalmából is több iparművészeti tárgyat vásárolt, amelyet a budai kir. palotában fognak elhelyezni. A megvásárolt tárgyak a következők: Madonna, mozaikkép Róth Miksától. Virágtartó ezüstről, tervezte Bethlen Gyula, készítette Haraszti József. Krisztus a keresztfán, zománcmű Hibján Samutól. „Csikós“ bronzszobor. Mintázta ifj. Vastagh György, öntötte Haraszti József. Tanulmányfej, festett zománcmű Oskó Lajostól. Tea-asztal Kollár Jánostól. Papirkosár, villamos lámpa sárgarézről Kiszling Rudolftól. Szalon-asztalka Tóth Istvántól. Krisztusfej, domborított rézlapkerettel Galambos Jenőtől. A megvásárolt tárgyaknak összes értéke 6800 korona.

VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁS-ÜGYI MINISZTER a Magyar Országos Képzőművészeti Tanács javaslatára a következő tárgyakat megvásárolta a legutóbbi karácsonyi iparművészeti kiállításon: hat kristályos mázu edényt Zsolnaytól; ötvenöt drb. halasi

csipkét Dékáni Arpádtól; két varrottast Gyarmathy Zsigánétól; hét különböző bordíszmunkát Nagy Sándortól és Belmorte N.-től; virágtartót bronzból Betlen Gyulától; két bőr-karosszéket Fischhof Jenőtől; csomózott selyem-szőnyeget Kabay Dánielnétől; két csipkegallért a körmöczbányai csipkeverő-intézetből; Undi Mariska rajzai nyomán készült gyermekszobát Morent Jánostól. A vásárlások összege 7200 korona.

VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁS-ÜGYI MINISZTER IPARMŰVÉSZETI nagy állami érme, továbbá a kereskedelemügyi miniszter 2000 koronás állami nagy díja és érmei dolgában lapunk zártáig nem érkezett le az illető miniszteri döntés. Így tehát egyes lapokban megjelent, ezekre vonatkozó hírek, legalább is koraiak.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT nagy tárgysorsjátékának húzását — közbejött akadályok miatt — december hó 28-ikáról elhalasztották január hó 28-ikára. Mindössze 50 nyereményt került kisorsolásra. A nyerő számok jegyzékét e rovat végén közöljük.

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS MISKOLCON. A borsod-miskolci közművelődési és múzeumegyesület megkereste a M. Iparművészeti Társulatot, hogy a folyó évben kiállítást rendezzen Miskolcon. A Társulat megbízásából Györgyi Kálmán főtitkár január hó 17-én Miskolcon járt, a hol az illetékes körökkel tárgyalt a kiállítás rendezése dolgában. A történt megállapodás szerint a kiállítást f. évi augusztus hó második felében tartják a miskolci Korona vendéglő termeiben. A kiállításon a miskolci iparosok kiválóbbjai is részt vesznek.

AZ 1904. ÉVI ST.-LOUISI VILÁG-KIÁLLÍTÁS magyarországi kormánybiztosává a kereskedelemügyi miniszter — mint már előre jeleztük — kinevezte dr. Szögyény Györgyöt, a miniszterium newyorki kereskedelmi szaktudósítóját, akinek közbenjárására iparművészeti csoportunk részére a kézműipari (Manufactures) csarnokban 524 négyszögméternyi helyet jelöltek ki, míg a képzőművészeti csoportnak a művészetek csarnokában mintegy 160 négyszögméternyi terület jutott. A kiállítás magyarországi bizottságába a kereskede-

lemügyi miniszter képviselőjéül Szerényi József miniszteri tanácsost, a M. kir. Kereskedelmi Múzeum képviselőjéül pedig Lakatos Aladár miniszteri tanácsost nevezte ki. Területeink pontos helyszíni rajzai csak január hó első napjaiban érkeztek meg, úgy hogy az installációs terveket csak akkor lehetett munkába venni. A Manufactures csarnokában levő iparművészeti csoportnak elhelyezésére szolgál majd egy öt interieurből álló faépület, amely előtt levő födetlen területet díszes fakerítés vesz körül. Ennek főbejárata egy székelykapu lesz, míg a kerítés sarkain két-két torony emelkedik, amely raktáruul fog szolgálni. Az épületnek középső hall-szerű termét eredetileg a székes főváros csoportjának szánták, amint azonban újabban értesülünk, a székes főváros lemondott a kiállításon való szereplésről. A kiállításra szánt tárgyakat március hó első napjaiban indítják útnak s így remélhető, hogy — noha a kulturnemzetek közül Magyarország legkésőbbben határozta el magát a kiállításon való részvételre — a csoport a kiállítás megnyitására, április hó 30-dikára mégis elkészül.

GM. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT VÁLASZTMÁNYA 1903. november hó 27-én ülést tartott Ráth György elnöklete mellett. Jelen voltak: Szalay Imre alelnök, Ágotai Lajos, Faragó Ödön, Fittler Kamill, Forster Gyula, T. Fischer Ignác, Gelléri Mór, Morelli Gusztáv, Nádler Róbert, Péterffy Lajos, Radisics Jenő, Róth Miksa, Víg Albert választmányi tagok és Györgyi Kálmán vezértitkár. Beck Dénes, Gyömrői Manó, Horti Pál, K. Lippich Elek, Pap Henrik, Thék Endre és Zsolnay Miklós kimentették távolmaradásukat.

Vezértitkár felolvassa Wlassics Gyula volt vallás- és közoktatásügyi miniszternek levelét, a melyben megköszöni a Társulatnak odaadó és lelkes támogatását, a melyben minisztersége alatt részesítette, továbbá felolvassa Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek leiratát, a melyben a Társulat támogatását kéri.

A választmány elhatározza, hogy Wlassics volt miniszterhez, mint a Társulat állandó pártfogójához, búcsulevelet intéz, utódját, a hazai művészet lelkes bajnokát pedig közreműködéséről készségesen biztosítja.

Elhatározza továbbá a választmány, hogy búcsulevelet intéz Láng Lajos, volt

kereskedelemügyi miniszterhez is, a ki rövid minisztersége alatt sokszor jelét adta az iparművészet iránt való meleg érdeklődésének és a Társulat működésébe vetett bizalmának; nevezetesen ő bízta a Társulatra a Mintalapok című műnek szerkesztését és kiadását, továbbá az 1904. évi st.-louisi világkiállításnak rendezését. Az új kereskedelemügyi minisztert, Hieronymi Károlyt, mint a ki programja integráló részének az iparfejlesztést tűzte ki, üdvözli és neki is felajánlja a Társulat körében egyesült szakőröknek közreműködését.

Vezértitkár felolvassa a kereskedelemügyi miniszternek az 1904. évi st.-louisi világkiállítás magyar osztályának rendezése dolgában a Társulathoz intézett leiratát. Ennek kapcsán az elnök jelenti, hogy a miniszter kinevezte dr. Szögyény Györgyöt, a miniszterium new-yorki kereskedelmi szaktudósítóját kormánybiztosi minőségben Magyarország hivatalos képviselőjének, a ki a hely kérdésének elintézése végett már el is utazott St.-Louisba. E tárgyalások eldőlésétől függ, vajjon az iparművészeti csoport a képzőművészettel együtt a kiállítás műcsarnokában, vagy pedig külön lesz a kézműipari csarnokban. A magyar osztály installációs terveit szűkebb pályázat útján óhajtja beszerezni. A főváros az iparművészeti csoport keretén belül állít ki s a többi között a város művészi látkepeit mutatja be.

A választmány tudomásul véve a bejelentést, felhatalmazza az elnökséget, hogy a dolog sürgösségére való tekintettel, a kiállítást illető kérdésekben a szükséghez képest rövid úton intézkedjék s a kiállítási bizottságot kiegészítse. Ez alkalommal mint új tagot a bizottságba Ágotai Lajost küldi ki a választmány.

Titkár jelenti, hogy az 1905. évi milánói nemzetközi kiállításon esetleg szervezendő magyar osztály ügyében a vallás- és közoktatásügyi minisztertől jelentést kíván. A miniszteri leirat nyomán a Társulat általános felhívást tett közzé, de egyetlen egy jelentkező sem akadt.

A választmány szükségesnek tartja, hogy a jelentésben a miniszter figyelemztessék, hogy a szóban forgó kiállítás első sorban közlekedés-tehnikai s annak prospektusában a külföld iparművészetének csak mellékes szerep jut. Ezért tekintettel a bejelentett általános felhívás eredménytelenségére és az ez ügyben tett előzetes jelentésben felhozottakra, melyek kétségtelenné teszik, hogy a hazai

iparművészet anyagi érdeke rövid idő alatt két olasz kiállításban való részvételét épen nem indokolja: Magyarországnak a milánói kiállításban való megjelenése csak hathatós állami segély mellett volna elérhető és ha ez politikai okokból szükségesnek találtatnék, Magyarországnak részvétele a többi csoportokra, nevezetesen a szárazföldi közlekedés és léghajózási, a tengeri és folyamközlekedési, és a munkásjóléti intézmények csoportjára ki volna terjesztendő. Az előkészítő tárgyalásoknak tehát ily széles keretben kellene megtörténni.

Titkár felolvassa a kereskedelemügyi miniszternek Svihalek szobrásznak állami segélyezése tárgyában érkezett leiratát, a melyben a Társulatot felhívja, hogy ipartelepét figyelemmel kísérje, a szerzett tapasztalatokról 1906. évig bezárólag évenként jelentést tegyen, — továbbá bemutatja titkár ugyancsak a kereskedelemügyi miniszternek egy másik leiratát, a mely szerint a Társulat felterjesztésére Kiszling Rudolfnak kis plasztikai díszmunkák gyártására államsegélyt engedélyezett s a Társulatra bízta, hogy a felhasználandó modelleket művészi szempontból megbírálván, e fölött a segélynek időnkint való kiutalványozása végett időszakonként felterjesztést tegyen.

Tudomásul szolgál.

Titkár felolvassa az Országos Iparegyesületnek átiratát, a melyben a törvényenkívüli állapotnak haladéktalan megszüntetése érdekében megindított akciójához való csatlakozásra hívja fel a Társulatot.

A választmány meleg szimpáthiával fogadván az Iparegyesület átiratát, egyhangulag kimondja, hogy készséggel csatlakozik az Országos Iparegyesület által megindított mozgalomhoz és külön feliratot intéz a magyar képviselőházhoz, a melyben a maga szempontjából kifejti az okokat, a melyek a fennforgó áldatlan politikai helyzetnek sürgős szanalását szükségessé teszik s a mennyiben az Országos Iparegyesület ez ügyben országos értekezletet egybehívna, ahhoz hozzájárul és magát azon képviselteti. Egyúttal az Iparegyesületet hazafias kezdése alkalmából üdvözli.

Az idei karácsonyi kiállítás megnyitását a választmány december hó 5-ére, este 6 órára tűzi ki, és felkéri az elnökséget, hogy arra a vallás- és közoktatásügyi és a kereskedelemügyi minisztert hívja meg.

Elnök jelenti, hogy a Merkur-bank ajánlatával Klinger Béla nevű vállalkozó

nála jelentkezett, a ki azt az ajánlatot tette, hogy a Társulat állítsa ki sorsolásának főnyereményét képező ebédlő-berendezést egy általa bérbe veendő, a váci-utca egyik bolthelyiségében, a hol a Társulat sorsjegyeit, kiadványait és a neki bizományba adandó tárgyakat is árusítaná. Minthogy a helyiséget tulajdonosa, a Magyar Jelzálogbank hogy a Társulathoz 500 korona bér fejében a folyó évnegyedre bérbe adta és ezt a bért Klinger azonnal kifizette, viszont a bank a Társulathoz ugyanily összegű alapítványt tett, az elnök a választmány utólagos jóváhagyásának reményében az ajánlatot elfogadta.

A választmány a bejelentést élénk helyesléssel fogadja.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége meghívta a Társulatot a december 6-án tartandó évi közgyűlésére.

A választmány a Társulathoz a közgyűlésen való képviselővel megbízza Ágotai Lajos választmányi tagot és Györgyi Kálmán vezértitkárt.

Gróh István azzal a kéréssel fordul a Társulathoz, hogy támogassa folyamodványát, melyet magyar stílusú rajzmintái kiadásának segélyezése dolgában a vallás- és közoktatásügyi és a kereskedelemügyi miniszterhez intézett.

A választmány a szóban levő minták megtekintése után elhatározza, hogy melegen pártolja Gróhnak folyamodványát és támogatásra ajánlja a mintasorozatnak kiadását, a mely a hazai iparművészet magyarosítása szempontjából is igen becses, oly anyagot foglal magában, melyet a rajztanításnál, díszítmények tervezésénél és általában az önálló alakításnál jól lehet használni.

Titkár felolvassa özv. Fadrusz Jánosné levelét, a melyben megköszöni a Társulat részvétét.

Tudomásul szolgál.

Végül a titkár bejelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta 37 új tag lépett a Társulat kötelékébe.

Örvendetes tudomásul szolgál.

Erre az elnök az ülést berekesztette.

M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT VÁLASZTMÁNYA 1903.

december hó 28-án ülést tartott Ráth György elnöklése mellett, amelyen jelen volt: Czigler Győző másodelnök, Ágotai Lajos, Beck Dénes, Fittler Kamill, tóvárosi Fischer Ignác, Gaul Károly, Gelléri Mór, Gyömrői Manó, Horti Pál, Kriesch Aladár, Morelli Gusztáv, Radics Jenő,

Rauscher Lajos, Róth Miksa és Vig Albert választmányi tagok.

A jegyzőkönyvet vezette Györgyi Kálmán vezértitkár.

Távolmaradását kimentette Forster Gyula és Nádler Róbert.

Kiegészítésül a legutóbbi választmányi ülésen tett bejelentésének elnök jelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter urnak leirata a szt.-louisi kiállítás magyar csoportjára nézve létrejött megállapodások tárgyában még le nem érkezett, sem pedig a csoportra vonatkozó helyszíni rajzok be nem érkeztek, így alig remélhető, hogy a csoport jövő évi május 1-éig elkészüljön, mindazonáltal, amennyiben lehetséges volt az előkészítő lépések minden irányban megtételtek, nevezetesen ő (az elnök) szólította fel a rendelkezésre álló adatok alapján eszmei pályázatra Faragó Ödön, Horti Pál, Maróthi Géza és Vigand Ede művészeket, akik közül az utolsó három vázlatát bemutatták.

Tudomásul szolgál.

A borsod-miskolci közművelődési és Múzeum-egyesület megkereste a társulatot, hogy 1904. év tavaszán rendezzen Miskolcon kiállítást, amelynek költségeinek viselésére az egyesület vállalkozik.

Radisics Jenő célszerűnek véli, hogy a tervezett miskolci kiállítás összekapcsolassék egy Kassán rendezendő kiállítással.

Elnök hozzászól, hogy értesülése szerint Szolnokon is szívesen vennék, ha a társulat ott ily kiállítást rendezne, egyúttal azonban megjegyzendőnek véli, hogy a vidéki iparművészeti kiállítások rendezésére a közoktatásügyi miniszterium 1903-iki költségvetésébe bevett 4000 koronányi összeg az obstrukció folytán elesett, s így még most meg nem állapítható, vajjon a társulat képes lesz-e erre valamely összeget saját 1904-iki költségvetésébe bevenni.

A választmány e vidéki kiállítások rendezésének eszméjét helyesléssel fogadja és megbizva az elnökséget, hogy e kiállítások esetleges megtartása dolgában a szükséges előkészítő lépéseket tegye.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter állami nagy arany-érmének bíráló bizottságába a jury-szabályzat 5. § értelmében titkos szavazás útján a választmány megválasztja 14 szavazattal Ráth György elnököt és 11 szavazattal Czigler Győző másodelnököt.

Elnök előadja, hogy a társulat működési körének nagyobbodásával az adminisztratív tennivalók rendkívül megsaporodtak, úgy hogy azokat a mostani

személyzet megfeszített munka mellett sem végezheti el kellően. Ezért égető szükségesnek tartja, hogy a társulat állandó másodtitkárt alkalmazzon, aki egész idejét s tevékenységét kizárólagosan a társulatnak szentelhetné. Erre az állásra illetékes helyről ajánlották neki Szécsény Ferencet, az Orsz. Iparegyesület első fogalmazóját.

Hosszabb eszmecsere után a választmány elfogadja az elnök javaslatát s elhatározza, hogy Szécsény Ferencet három havi próbaidő fenntartásával másodtitkárnak alkalmazza s évi díját 3000 koronában állapítja meg. Egyúttal felmenti a másodtitkári teendők alól Czákó Elemért s elismerését fejezi ki neki, e minőségben teljesített buzgó és eredményes működéséért.

Elnök előadja, hogy a társulat ügykörének rendkívüli bővülése folytán az eddigi ügykezelés módja teljesen tarthatatlannak bizonyult, és beállott annak szüksége, hogy az ügyviteli szabályok a társulat mostani helyzetének megfelelően reformáltassanak. Eziránti javaslatételre tehát egy bizottság kiküldését hozza javaslatba. Jelenti továbbá, hogy úgy a májusi lakberendezési kiállításnál, mint a karácsonyi kiállításnál az installáció költségei tetemesen meghaladták az előirányzatot, s ezért ajánlja, hogy e bizottság az ide vonatkozó számadások tárgyában teendő intézkedésre is felhatalmaztassék.

A választmány az elnök által felhozottakat tudomásul véve, megbizva Szalay Imre, Czigler Győző másodelnökökből, továbbá Ágotai, Fittler, Gelléri, Morelli, Radisics tagokból alakított bizottságot, hogy az elnök kívánsága értelmében a társulat ügykezelésének rendjét, a társulat anyagi helyzetét s a hozzá utalt számadásokat átvizsgálják s megvitassák, esetleg az egy vagy más irányban sürgősnek mutatkozó intézkedéseket az elnökkel egyetértőleg megtegyék, s a szükségessé vált ügykezelés reformjára nézve részletes javaslatot tegyen.

A főtítkár jelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta a társulatba belépett 31 új rendes tag.

Örvendetes tudomásul szolgál.

 TAGOK. 1903. év november hó 21-ike óta e füzet megjelenéséig a következők léptek be a Magyar Iparművészeti Társulat rendes tagjainak sorába.

Altnöder Endre mérnök Mezőberény, Albrich Mihály Nagy-Szeben, Ágai Vilmos bank-

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK

hivatalnok Budapest, *Ari Albert* lakatos Kis-
 ujszállás, *Biró Kálmán* ép. vállalkozó Mezőtúr,
Braun Gusztáv műasztalos Arad, *dr. Beöthy*
Zsolt főrendiházi tag, egyet. tanár Budapest,
Bittner János bronzműves Budapest, *Bende*
Andorné, született *Berzsenyi Jolán* Miskolcz,
Benyovits Miksa bútorkereskedő Budapest,
Buncsek Rezső szobrász Garam-Szt.-Kereszt,
Boros Rudolf tanár Budapest, *Battlay Dezső*
 Budapest, *Braun Lajos* gyógyszerész Buda-
 pest, *Brassói Magyar kir. áll. főrealiskola*
 „Mikes“ önképző köre Brassó, *Balog Emil*
 mérnök Budapest, *Breitkopf Elek* kárpitos
 Budapest, *dr. Charmant Oszkár* kir. közjegyző
 Budapest, *Dudinszky Viktor* asztalos Kassa,
dr. Dietrich Adolf m. s. titkár Budapest,
Deutsch Nándor bútorgyáros Budapest, *Dani*
Nándor takarékpénztári tisztviselő Budapest,
Damokos A. Jenő műasztalos Budapest, *Dam-*
kowszky Gyula főv. számtiszt Budapest, *Degré*
Andor min. fogalmazó Budapest, *Damianovits*
László műasztalos Budapest, *Füleky I. Antal*
 asztalos Szolnok, *Földi Imre* államvasuti mű-
 vezető Budapest, *Garlathy Géza* Sopron, *Giergl*
Kálmán műépítész Budapest, *Gichner János*
 paplan-gyáros Budapest, *Gärtner József* arany-
 és ezüstműves Budapest, *dr. Gestossy Ferenc*
 miniszteri s. fogalmazó Budapest, *Gabrovitz*
Kornél tanár, szobrász Budapest, *Gábor*
Ignác mérnök Budapest, *Huber Antal* Buda-
 pest, *dr. Hegyeshalmy Lajos* miniszteri
 osztálytanácsos Budapest, *Hegedűs István*
 építész Debreczen, *Horváth Jolán* Budapest,
Hollefreund Albert Budapest, *Hübschl Kálmán*
 Budapest, *dr. Illés Dezső* ügyvéd Veszprém,
Jankovics Bezsán Gézáné Lukács (Slaó), *Inhos*
Ernőné Budapest, *Küntzl Alajos* ny. M. Á. V.
 gépész főmérnök Budapest, *Kohn Sándor*
 gépészmérnök Budapest, *Konrádi Lajos* cs.
 kir. kath. lelkész Kassa, *Kurses Imre* asztalos
 Makó, *ifj. Koperly Döme* a m. kereskedelmi
 r.-t. cégvezetője Budapest, *Kéler Elemér* mű-
 egyetemi hallgató Budapest, *Kállay Ubul*
 földbirtokos Nagy-Kálló, *Keresztély Sándor*
 zongoragyáros Budapest, *Kiskunhalasi Ipar-*
testület Kiskunhalas, *Klein Jenő* mérnök
 Budapest, *Katona Mihály* építész Budapest,
Marandini Bálint műépítész Budapest, *dr.*
Minich Károly törv. orvos Budapest, *Miskolci*
 „Vizcsöpp“ Társaság Miskolc, *Medve Kálmáné*,
 szül. *Onodi Ilona* földbirtokosnő Budapest,
Novotny János kárpitos és díszítő Budapest,
ifj. Oberschall Victor állami hivatalnok Buda-
 pest, *Óhltvang Károly* kir. járásbirósági aljegyző
 Szigetvár, *Pete Csongor* takarékpénztári tiszt-
 viselő Budapest, *Popper Vilmos* bankhivatal-
 nok Budapest, *Polsch Győző* szövőgyári tiszt-
 viselő Seps-Szt-György, *Pótsa Bertalan* föld-
 birtokos Szász-Dányán, *Réthy Menotti* m. kir.
 iparfelügyelő Budapest, *Reppmann Gyula* mű-
 építész, uradalmi mérnök Arad, *dr. Rényi József*
 miniszteri titkár, egyet. m. tanár Budapest,
dr. Rózsaffy Dezső Budapest, *Szalka Jakab*
 építőmester Budapest, *báró Stojanovits György*
Schöffner Ervin Ottó okl. építész Budapest,
Schulek Erika Budapest, *Steiner Lajos* díszítő
 Budapest, *Scheiber Miklós* műépítész Buda-

pest, *Sándor Imre* takarékpénztári tisztviselő
 Budapest, *Szontagh Erzsébet* Budapest, *Salló*
Ervin Budapest, *óvári Szeőke Béla* Budapest,
Smits Lajos műépítész Budapest, *Tordai áll.*
polgári leányiskola Torda, *Török János* gyógy-
 szerész Budapest, *Tószögi Imre* Budapest,
Ulrich Gusztáv Adolf ipariskolai igazgató
 Budapest, *Uprinmy Antal* kereskedő Budapest,
Vidovics Rokus magyar kir. posta- és távirda-
 főtiszt Budapest, *Vágó Pál* festőművész Jász-
 Apáthi, *Verzár Gyula* okl. vegyész Brassó,
Vigh Béla gyógyszerész Budapest, *Vezsényi*
Dezső bankhivatalnok Budapest, *dr. Wagner*
Vilmos Budapest, *Weisinger György* Buda-
 pest, *Winter Lajos* Pöstyén, *Wertheimer Soma*
 gözmalmi képviselő Budapest, *Zoltán Imre*
 magánhivatalnok Budapest. Összesen 96 új
 rendes tag.

**Az Iparművészeti Múzeum gyűjtemé-
 nyeinek gyarapodása 1902-ben. I. Ajándé-
 kozások:** A) *Bütorok.* Tükör, fából faragott,
 aranyozott keretben. XVIII. sz. — Ládika két
 darab, egyik csonttal borított, XVII. sz., má-
 sik békateknő, ébenfa és gyöngyház mozaik-
 díszítéssel, keleti munka. — Házi oltárka,
 békateknővel borított fából, borostyánkő és
 domborműves díszítéssel. — Karosszék, pár-
 názva, fehérre festett és részben aranyozott
 fából. XVIII. század. — Szék, diófából, fara-
 gással, préselt, vörös bársony-bevonattal,
 XVII. század. — Bölcső, diófából, faragott
 díszítéssel. XVII. század. — Ágy, diófából,
 gazdag faragással, baldachintartó oszlopokkal,
 oldallapjai firenzei selyemdamasztal bevonva,
 hátlapján festett címér. XVII. század. —
 Ládika, diófából, sárgaréz vasalással. XVIII.
 század. — Szekrényke, fiókokkal, puhafából,
 diófafurnirozással, a XVIII. századból. — Láda,
 három darab, diófából, faragott díszszel, az
 első 1644-ből, a második 1697-ből, a harma-
 dik a XVII. századból. — Asztalszekrény,
 tekősbékahéjborítással, körtefa és mumar-
 vány-berakással. XVII. századi olasz munka.
 — Szekrény, diófa, gazdag barokk-faragással,
 XVIII. század. — Szekrény, tölgyfából, alépít-
 ményből és felsőrészből áll, faragott díszszel.
 XVII. századból. — Szekrény, körte-, dió-,
 magyar köris- és jávorfából, intarziákkal dí-
 szítve, oszlopokkal és párkányokkal olyformán
 tagozva, mintha egy ház homlokzatát alkotná,
 német renaissance és a XVII. századból való.
 — Tükör, két darab, köszörült üvegből, pajzs-
 alakú, veneziai munka, a XVIII. századból. —
 Tükör, feketére pácolt fakerettel, réz, carneol
 és márványgombokkal díszítve. XVII. század.
 — Tükör, gazdagon faragott, barokk kerettel,
 aranyozva. A XVII. század második feléből.
 — Tükör, faragott rokokó kerettel, a XVIII.
 századból. — Varró-ládika, faragott levéldísz-
 szel, ferde fedőlapján túpárna. XVII. század. —
 Szekrényke, dió- és körtefából, mumarvány-
 betéttel, fiókos, a XVII. századból. Mindezen
 tárgyak Delhaes István festő hagyatékából
 valók. — Asztal, mahagoni-, ében- és külön-
 féle pálmafából, berakott és faragott munka.
 Ajándékozta Zichy Nep. János gróf, Budapest.

B) *Agyagművesmunkák.* Csésze, fehér porcellánból, színes tájképet ábrázoló díszítéssel és aranyozással. Lebon párisi porcellángyárából való a XIX. század elejéről. Ajándékozta Bucsu Lajos, Budapest.

C) *Fafaragás.* Oszlop, két darab, puhafából, diófafurnirozással, attikai lábbal és kompozit oszlopfővel. XVIII. század. — Szán, fenyő és hársfából faragott díszszel. XVII. század. — Gyertyatartórúd, két darab, puhafából, festve és aranyozva, gazdag, faragott díszítéssel, hosszú nyélen háromoldalú baldachin, alatta szűz Mária szobra, a XVIII. századból. — Gyertyatartórúd, két darab puhafából, faragott díszszel, festve és aranyozva, hosszú nyélen, háromoldalú fülke szobrocskával. Körmenetek alkalmával használták. XVIII. század. — Püspököt ábrázoló szobor, két darab, nyárfából faragva, festve és aranyozva, a XVII. századból való. — Ajtókeret, fenyőfából faragott, festve és aranyozva. XVII. század. — Keret, két darab, puhafából faragva, egyik márványt utánzó festéssel, a másik teljesen aranyozva, XVIII. század. — Angyalka-szobor, öt db, puhafából faragva, a XVIII. századból. — Gyermekek-Jézus-szobor, puhafából, testszinűre festve. XVIII. század. — Gyertyatartó, két darab, puhafából, gazdag faragással, teljesen aranyozva, kandelaberszerű, a XVIII. századból. — Keret-részlet, tizenegy darab puhafából faragva. XVIII. század. — Keret, nyárfából faragva, részben aranyozva. XVIII. századból való. — Faragott részletek, tizenhat darab puhafa, a XVIII. századból. Mindezen tárgyak Delhaes István festő hagyatékából valók. — Álarc, faragott fa, sötétbarna lakkal, japáni, a XIV. századból. A „Nô“ szertartásos táncához való. — Álarc, faragott fa, a természetes bőrt utánzó lakkal. Japáni, a XIV. századból. — Ördögöt ábrázoló szobrocska, faragott fából. Japáni, a XII. századból. — Szobrocska, Daikokut ábrázolja, fából faragott, Japáni a XII. századból való. — Szobrocska, fából, Bichamont ábrázolja, ülő helyzetben. Japáni, a XII. századból. — Szobrocska, Tenno-Zatchot ábrázolja, fából faragott, festés nyomaival. Japáni, X. század. E tárgyak a Hajasi gyűjteményből valók. Ajándékozta Szemere Attila, Budapest.

D) *Fém munkák.* Állvány, két darab kovácsolt vashból való triposz, a XVII. századból.

E) *Hímzések, szövetek.* Mellény, három darab, egyik fehér, sima selyem, vékony vörös és kék zsinór-aplikációval. A másik világos zöld, sima selyem, szétszórtan hímzett, hármas zöld levelekkel. A harmadik világos, recés selyem, sárga hullámalaku és színes virághímzéssel. A XIX. század elejéről származnak. Ajándékozta Ghyczy Emma és Margit, Budapest.

F) *Kís plasztika.* Plaketta, bronzból öntve, zöld patinával, rajta Karap Ferenc arcképe. Modern munka. Mintázta Telcs Ede szobrász. Ajándékozta Rikkel Gyula, Budapest. — Szarvast ábrázoló bronzszobor, öntött, sárgás-barna patinával. P. Lenordez alkotása; modern munka. Ajándékozta Wodiáner Albert báró hagyatékából Harkányi György báró.

II. *Vásárlások:* A) *Agyagművesmunkák.* Díszedény, három darab, vörös, kemény cserép színes, márványos mázzal. Modern munka. Készítette Vögerl Gusztáv. — Díszedény, nyolc darab, porcellán, színes, többnyire szürkés mázzal. Készült Fischer Jenő, herendi gyárában 1901-ben. — Göllöncsért ábrázoló szobrocska, vörös terrakottából. Modern munka. Mintázta Damkó József. Ezen tárgyak a Magyar Iparművészeti Társulat 1900-ik évi kiállításából vásároltattak, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által kiutaltványozott összegből, az iparművészeti múzeum részére. — Díszedény, égetett agyagból, barna és sárgás ólommázzal. Tervezte Horti Pál. — Tál, égetett agyagból, fehér ónmázzal, közepén színes virágdíszszel. 1671-ből való. Magyar munka. — Kávéskészlet, öt darab porcellán, festett színes empire díszítéssel. Tejeskanna, kávéskanna, cukortartó és két csésze, aljjal tartozik hozzá. Ó-bécsi munka 1816-ból. — Kályhafiók töredék, két darab mázatlan égetett agyag. XV. századból. — Cserépdombormű töredék, égetett agyag, zöld mázzal, Éva teremtését ábrázolja, a XVIII. századból. — Szobrocska, ülő parasztot ábrázol, vörös terrakottából. Mintázta Telcs Ede 1899-ben. — Szobrocska, álló női alak, terrakotta, vöröses színű, viasszal beeresztve. Mintázta Telcs Ede 1899-ben. — Tányér, három darab fehér porcellán, kobalt kék, máz alatti virágdíszszel. Ó-bécsi munka a XIX. század elejéről. — Tál, ó-bécsi porcellán, kék virágdíszszel, a XIX. század elejéről.

B) *Bútorok.* Szék, vörös eres fából, kék bőrpárnázással. Modern munka. Tervezte és készítette Lingl Károly, Budapest. — Karosszék, diófából sötétvörösre pácolva, faragott levéldíszszel, kék gyapjubárony-párnázattal. Modern munka. Tervezte: Faragó Ödön, készítette: Schönmann A., Budapest. — Csillár, sárgaréz, villamos világítás számára. Modern munka. Készítette: Kissling Rezső, Budapest. E tárgyak a Magyar Iparművészeti Társulat 1900. évi kiállításából vétettek, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által kiutaltványozott összegből, az iparművészeti múzeum részére. — Céhláda, fenyőfából, diófafurnirozással, geometrikus berakással, a XVIII. századból.

C) *Bőrmunkák.* Szivartárca, barnás-sárga maroquin écrasé, színes bőrmozaikkal. Modern munka. Tervezte: Faragó Ödön, készítette: Tull Viktor, Budapest.

D) *Fafaragás.* Iconostas, fenyűfából, egyszerű talapzaton, három emeletre osztott, oszlopok és párkányok által keretelt képsorozat, faragott és festett díszszel. Benne három ajtónyílás. A viskóci (Sáros m.) görög kath. templomból. Festette: Dwornicki Antal, 1761-ben.

E) *Fém munkák.* Násfa, aranyozott ezüst, színes sodronyzománccal díszítve. Modern munka. Készítette: Huber Oszkár, Budapest. — Násfa, ezüst, aranyozva, sodronyzománccal. Modern munka. Készítette: Ugyanaz. — Díszedény, réz, fémfényű márványozott zománca a lila és zöld színek különböző változatait tünteti föl. Négy, áttört díszű, aranyozott ezüst

füle van. Készítette: Rappaport Jakab. Budapest. E tárgyak a M. Iparművészeti Társulat 1900. évi kiállításából vásároltattak, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által kiutaltványozott összegből. — Nyakék, aranyból, rekeszománccal és drágakövekkel díszítve. A XVII. század első feléből származik. — Gomb, nyolc db. ezüsből, a XVIII. század végéről és a XIX-ik elejéről. — Serleg, ezüst, aranyozott külsején színes zománc és drágakődísz. Modern munka. — Gomb, négy db, ezüsből mentére való, a XIX. század elejéről. — Pohár, ezüst, részben aranyozva hengeres testtel, vésett díszítéssel, 1609-ből való. — Sarkantyú, kovácsolt vasból, bronzlemezzel borítva, a XIV. század végéről. — Női szobor, kovácsolt vas, részben tömören kovácsolva, részben bádogból domborítva. Régebben aranyozva volt, az arc, kéz és lábfej pedig színezve. XIV—XV. századi magyar munka. — Díszedény, bronzból öntve, rekeszománccal díszítve. Japán munka. — Mellcsat, ezüsből. Modern munka. — Karperec két db, aranyból, színes, festett zománccal és ékkövekkel díszítve. Modern munka. Tervezte: Háry Gyula, készítette: Hibján Samu. Budapest. — Tör, aranyozott ezüst és aczél, ékkövekkel díszítve, XVI. század. — Gomb, tíz db, ezüst, magyar munka, a XVII. és XVIII. századból. — Kehely, ezüst, aranyozva, domborított díszítéssel. XVIII. század. — Dísz, ezüst, filigránmunka, zománcdíszszel. XVII—XVIII. századból. — Talpas (ablutios) pohár, galvanoplasztikai másolat. Tizenkétoldalas testtel és hatkarélyos szájjal. Eredetije XV. századi, magyar munka, a marosvásárhelyi ev. ref. templom tulajdona. — Fődeles serleg, galvanoplasztikai másolat, domborított díszítéssel. Eredetije a XVII. századból való.

F) *Kis plasztika.* Csikós-szobor, bronzból öntve, zöldes-barna patinával. Modern munka. Mintázta: ifj. Vastag György, öntötte; Beschorner M. Budapest. — Irókészlet, hét darabból, bronz, öntött munka, vöröses barna patinával, stilizált buzakalász és pávatoll motívumokkal díszítve. — Tintatartó, két gyertyatartó, gyufatartó, tálca, itatós hinta és papírvágó késből áll. Modern munka. Mintázta: Rintel Géza, öntötte: Beschorner M. Budapest. — Béka, bronzból öntve, zöld patinával. Római eredetű. — Plaketta, bronzból öntve, vöröses barna patinával, Széchenyi Ferenc és József nádor domborműves arcképével a nemzeti múzeum 100 éves fennállásának emlékére. Pályaterv. Mintázta: Telcs Ede. Budapest. — Mécses, bronzból öntve, ezüst berakással, a felső lapján kutya, nyullal. Római munka. — Díszedény, bronzból, öntve, domboru levéldíszítéssel. Modern munka. Mintázta és öntötte:

Beck O. Fülöp. Budapest. — Bohém-szobor, bronz, zöldes patinával. Modern munka. Mintázta: Telcs Ede, öntötte: Beschorner M. Budapest. — Éremminta, bronzból öntött, az iparművészeti múzeum arany érmének első mintája. Modern munka. Tervezte: Szárnovszky Ferencz. Budapest.

G) *Hímzések, szövetek.* Kendő, lenvászonból, kék, zöld, piros és rózsaszínű selyem, virágos hímzéssel, szétszórta gyöngy- és rubindíszítéssel. XVI. századi magyar munka. — Kendő, fehér vászon, két végén négyzetes aranszalag és színesen hímzett levéldíszszel. XIX. századi szerb munka. — Terítő damasztvászon, rózsaszín alapon fehér virágdíszítéssel és középen mellkép. XVIII. század. — Terítő, damasztvászon, sárgásfehér, levél, kékfejű sas, korona díszítéssel, középen Mária Terézia álló alakban. XVIII. század. — Lepedőszél, fehér lenvászon, vörös selyem és ezüstsál virágcsokor hímzéssel. XVIII. századi magyar munka. — Szőnyeg, gyapjú, csomózott, meggyzsin, barna, kék és fehér színekben. Persa, XVII. század. — Párnahaj, fehér lenvászon, színes selyem, arany és ezüst szálakból hímzett virágokkal. Apaffiné, Bethlen Kata kelengyéből való. 1695. Magyar munka. — Mária-köpeny, meggyzsin selyemdamaszt, kis mellényből és hosszú köpenyből áll, vert aranycsipkével borított. XVIII. század. — Párnaszegély, fehér vászon színes selyemmel hímzett. XVII—XVIII. századi magyar hímzés. — Antependium, fehér vászon, magyar, színes selyem és ezüst-szállal hímzett virágokkal. XVII—XVIII. század. — Lepedő, fehér vászon, meggyzsinű és aranyozott virághímzéssel. Magyar munka a XVII—XVIII. századból. — Párnahaj, fehér vászon, meggyzsinű és aranyozott szálak virághímzéssel. Magyar. XVII—XVIII. század. — Kendő, lenszövet aranyozott szálhímzéssel. Magy. XVIII. század. — Antependium, hálómunka (laci) színes selyem és aranszál hímzéssel. Magyar munka a XVIII. századból. — Urasztala-kendő szegélye, fehér lenvászon, színes selyem, arany- és ezüstsál hímzéssel, virágos és figurális díszítéssel. Magyar hímzés a XVII. századból. Készítette Bánffy Kata. — Czímer, színes selyemmel, arany- és ezüstszállal hímzett szívalaku pajzs, Széchenyi Zsigmond és Barkóczy Mária kettős címerével.

H) *Üvegtárgyak.* Korsó üvegből, önfedővel, színes díszítéssel, mely vágatató huszárt és virágokat ábrázol. XVIII. század.

I) *Egyéb tárgyak.* Imakönyv (Livre d'heure) pergamenre írott, 23 miniatúr képpel, fatáblás, poncizolt díszű bőrkötésben. A XIV. század második feléből származik.

Csányi Károly.